

עד שבא ר' עקיבא

תלמוד בבלי מסכת קידושין דף נז עמוד א

כדתניא: שמעון העמסוני, ואמרו לה נחמיה העמסוני, היה דורש כל אתין שבתורה, כיון שהגיע לאת-ה' אלהיך תירא פירש; אמרו לו תלמידיו: רבי, כל אתין שדרשת מה תהא עליהסו אמר להם: כשם שקבלתי שכר על הדרישה, כך קבלתי על הפרישה; עד שבא רבי עקיבא ולימד: את ה' אלהיך תירא - לרבות תלמידי חכמים.

רש"י מסכת קידושין דף נז עמוד א
היה דורש כל אתין שבמורה - לרביבא.
פירש - שירא לרבות שום דבר להשוותו
למורא המקום.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף יז עמוד ב

ותניא: כל עיר שאין בה עשרה דברים הללו אין תלמיד חכם רשאי לדור בתוכה: בית דין מכין ועונשין, וקופה של צדקה נגבית, בשנים ומתחלקת בשלשה, ובית הכנסת, ובית המרחץ, ובית הכסא, רופא, ואמן, ולבלר, (וטבח), ומלמד תינוקות. משום רבי עקיבא אמרו: אף מיני פירא, מפני שמיני פירא מאירין את העינים.

רש"י מסכת סנהדרין דף יז עמוד ב
עשרה דברים - בית דין והגבאין מחלקין להם, והוי להו תלת מילי.
רופא - למול תינוקות.
אומן - מקיז דם.
ולבלר - לכתוב ספרים.

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף מט עמוד ב

תניא, אמר רבי עקיבא: כשהייתי עם הארץ אמרת: מי יתן לי תלמיד חכם ואגשכנו כחמור, אמרו לו תלמידיו: רבי, אמור ככלב - אמר להן: זה - נושך ושובר עצם, זה - נושך ואינו שובר עצם.

רש"י מסכת בבא מציעא דף סב עמוד א
והי אחיך עמך - רישיה דקרא ברבית קאי
אל תקח מאתו וגו'.
אם ישתו שניהם ימותו - בצמא, שאין
מספיק לשניהם.
ואם ישתה האחד מגיע לישוב - וימצא
מים.
עמך - חייך קודמין.

תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף סב עמוד א

האי וחי אחיך עמך מאי עביד ליה? - מבעי ליה לכדתניא: שנים שהיו מהלכין בדרך, וביד אחד מהן קיתון של מים, אם שותין שניהם - מתים, ואם שותה אחד מהן - מגיע לישוב. דרש בן פטורא: מוטב שישתו שניהם וימותו, ואל יראה אחד מהם במיתתו של חברו. עד שבא רבי עקיבא ולימד: וחי אחיך עמך - חייך קודמים לחיי חבריך.

משנה מסכת גיטין פרק ט משנה י

בית שמאי אומרים לא יגרש אדם את אשתו אלא אם כן מצא בה דברי ערוה שנאמר (דברים כ"ד) כי מצא בה ערות דבר ובית הלל אומרים אפילו הקדיחה תבשילו שנאמר (דברים כ"ד) כי מצא בה ערות דבר רבי עקיבא אומר אפילו מצא אחרת נאה היפנה שנאמר (שם) והיה אם לא תמצא הן בעיניו:

עולת ראייה ח"ב בתחילה

אמר ר' עקיבא - שאין כל העולם כולו כדאי כיום שניתן בו שיר השירים לישראל (ידיים פייג מ"ה). יש אהבה לשם השיי"ת שהיא מצד הבריאה והודה, חסד ד' המלא עולם וטובו על בריותיו, ויש אהבה כזאת שהיא מורגשת בנפש מצד עצם מעלת הנפש לאהוב את הטוב הגמור. ואהבה זאת היא עיקר האהבה ויקרה מכל האהבה הנקלטת מבחינת המציאות, וכדי לצייר אותה באמת צרלילים כל הציורים הרבים והגדולים שבשיר-השירים. על כן אין העולם כולו כדאי כיום שניתן בו שיר-השירים לישראל. אמנם מי שבעת שסרקו את בשרו במסרקות של ברזל יוכל להשיב "כל ימי הייתי מצטער על המקרא הזה; ובכל נפשך, מתי יבא לידי ואקיימנו", ולהאריך באותה שעה ב"אחד" עד שיצאת נשמתו, רק הוא יוכל לומר שאין כל העולם כולו כדאי כיום שניתן בו שיר-השירים לישראל, שכל הכתובים קודש ושיר-השירים קודש קדשים. אמנם כנטף מים מגי ים, כזיק אחד מלהב אש שעד לב השמים, כאות אחד מספר גדול ורחב-ידיים, ידע איש אשר כה רמה נפשו להעריך ג"כ את האהבה הפרטית הטבעית בערכה הטהור, והיו לו האהבה הטהורה הטבעית, והאהבה הלאומית הנאורה, והאהבה האלהית הקדושה ומלאה הנהגה ערוכות במערכה, "כמגדל דוד בנוי לתלפיות". אבל מה נמוכים הם הגמדים, בעלי עינים טרוטות, הזוחלים סביב לשדרת-האבנים התחתונה של מגדל עופל, ורושמים את קומתו, אשר לעב תגיע, רק כדי פשיטת ידם הקטנה ומעוף עינם, שדוק ותבלול שמו עליה מצור. ואם מראש מגדל עופל יוגד להם, שרואים את הכוכב, מלא הוד ויפעה, מיד יחליטו כמה נמוך הוא הכוכב הנהדר. נפשות כאלה, שיותר מרועה בעל לב רגש, שאהב את בת כלבא שבוע, לא יוכלו למצא ברי עקיבא, לא יוכלו ג"כ להוציא מקור לתכונת ההחלטה הנפלאה, ששיר-השירים הוא קודש קדשים, בערך כל הכתובים כי-אם ממקור האהבה הפשוטה הפרטית, אשר אותה לבדה יתזו. אבל טהורי-לב יראו את ר' עקיבא בגדלו. את ר' עקיבא המשחק כשרואה ששועל יוצא מבית קדשי הקדשים, מפני שלנפשו הענקית העתיד הרחוק נצב כהוה, את ר' עקיבא המלא צהלה לקול המונה של רומי, מפני שהאהבה האלהית הנובעת מעומק חכמת לבו הנפלאה הורתהו, עד כדי מלא ציור חי, כי רומי ואילייה כליל תחלוף, ואור ציון לעד יזרח. האהבה בתענוגים למחזה העתיד הודאי מלאה כ"כ את לבבו הטהור, עד כי לא הניחה לו מקום גם לאנחת לב על ההוה המרעיד, שהכירו רק כעב קל על פני החמה הברה בשחקים. ורק ממקור אותה הנפש, שנשמתו יצאה באחד, יצאה ההחלטה: שכל הכתובים קודש ושה"ש - קו"ק.